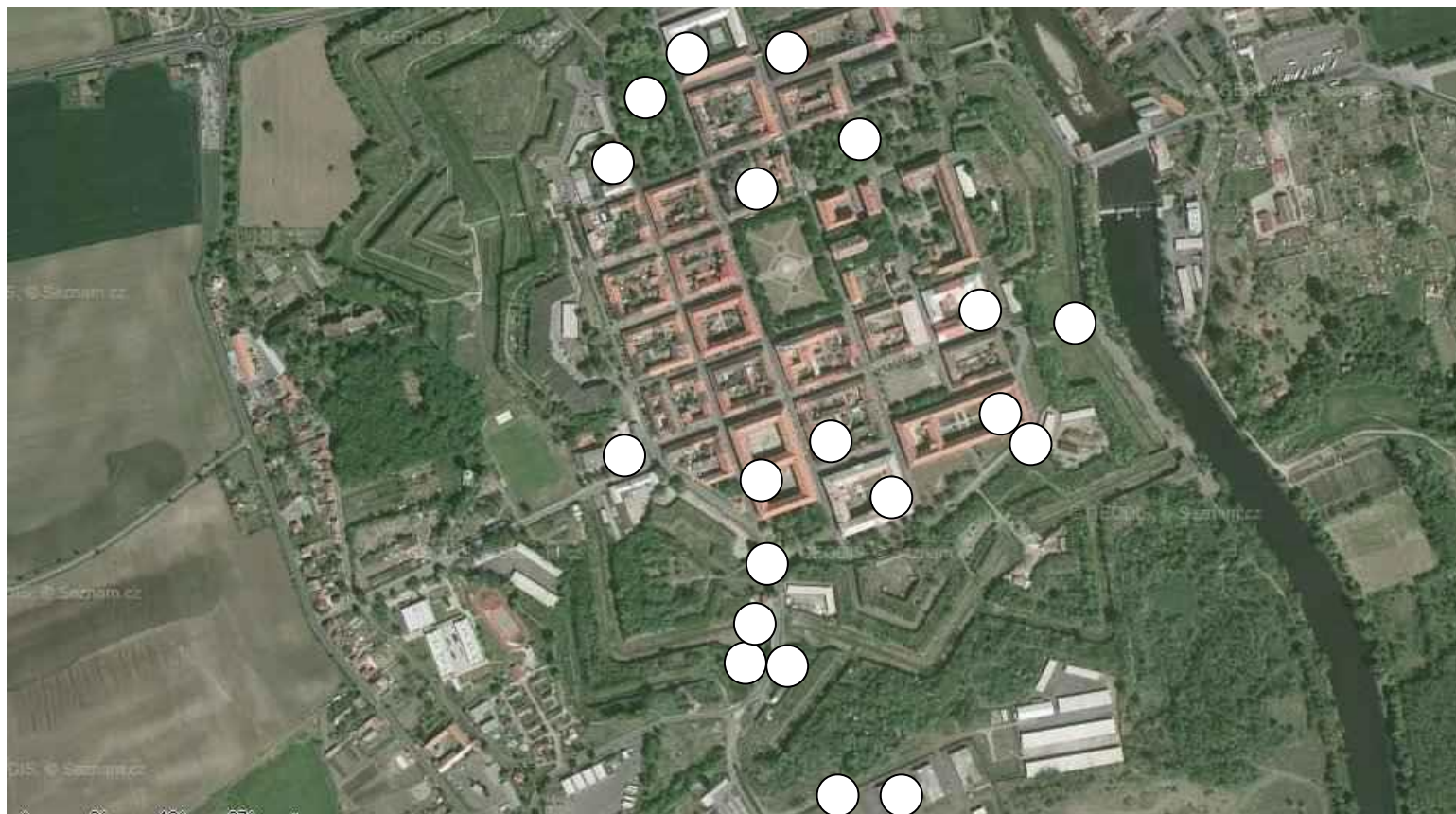

HRA - TOULKY TEREZÍNEM

CHCETE POZNAT TEREZÍN? VIDĚT MÍSTA, KDE V GHETTU VZNIKL ČASOPIS VEDEM, SÍDLILA KOMANDATURA SS, VYDÁVALO SE JÍDLO, NEBO KLUCI CHODILI DO PRÁCE? CHCETE POZNAT VÍC, NEŽ JEN EXPOZICI MUZEA? ZVEME VÁS NA DOBRODRUŽNÉ PÁTRÁNÍ ZPÁTKY ČASEM.

ÚKOL 1

NAVŠTIVTE MÍSTA VYZNAČENÁ NA MAPĚ BÍLÝMI KROUŽKY A PŘIŘAĎTE FOTOGRAFIE (PÍSMENA) DO PRÁZDNÝCH MÍST NA MAPĚ:

M

N

O

ÚKOL 2

O MÍSTECH, KTERÁ NAVŠTÍVÍTE TOHO ZJISTĚTE CO NEJVÍCE A K NÁSLEDUJÍCÍM TEXTŮM Z ČASOPISU VEDEM PŘIŘAĎTE ODPOVÍDAJÍCÍ FOTOGRAFII MÍSTA, KE KTERÉMU SE TEXT VZTAHUJE:

- 1) Jejich kroky duní v podzemí. V slepých odbočkách chodeb jsou naskládány prkenné rakve. Některé jsou plné, připravené k odvezení, jiné prázdné. Ty ještě čekají na obyvatele. Takový obraz se zjevil mým zrakům, když jsem šel navštívit tato ponurá místa. Všude vládlo ticho, i ti zřízenci, kteří pracovali vzadu v chodbě, mluvili šeptem. Na všem ležel tísnivý děs smrti. Konečně jsem došel až na konec chodby. Tam právě balili zřízenci mrtvolu. Pohled na to působil hrozivě, protože obrysy byly tak zřetelné, a přitom celá ta postava byla tak nehybná a bezvládná. Když mrtvolu zabalili, vložili ji do rakve a přiklopili víkem. Na to vše dohlížel rabín.
- 2) Posvítíl na nás, vyrazil prkno ohrady a už nás vedli dva četníci pod bajonety. A teď jsme čekali, kam zahrnou. Kdyby zahrnuli k hotelu, kde bydleli SS, bylo by zle. To jsme věděli, že nás čeká buď malá pevnost, nebo vězení v táboře a pak nejbližší transport. Vedli nás ke kasinu, kde byly četnické kasárny. Zavedli nás do kanceláře a četník dal do stroje papír a začal sepisovat protokol. Já jsem začal prosit, aby nás ušetřil.
- 3) Měli jsme tam alespoň kousek přírody. Dohlížel na nás jen židovský zahradník, velmi sympatický mladík, jemuž jsme říkali Manci; ve skutečnosti se myslím jmenoval Manuel. Občas jsme si mohli ukrást nějaké rajče nebo kedlubnu. Zahradní parta byla ojedinělá i tím, že do práce musela pochodovat pár set metrů po "svobodné zemi", dá-li se tak nazvat protektorátní silnice.
- 4) Čím se lišíme my od tehdejších otroků a naše doba od bývalé? Žijeme zde v Terezíně ve skladišti otroků, jsme podobně jako černoši vystaveni bití a hladu. Jediným, čím se snad lišíme od tehdejších poměrů, je nepravdělné a bezdůvodné tříštění rodin. Avšak i na to došlo. Dne 29. 1. 1944 byl povolán transport mladých i starších mužů, synů, otců, bratrů, příbuzných. I my Židé, tito postižení mužové, podobně jako černoši, Tomové aj., snášeli osud klidně a hrdinně, dívali se mu tváří v tvář. Když skutečně 2. III. 1944 nastoupili do připraveného vlaku, který je měl odvézt někam v neznámou dál, stál jsem na rohu ulice s nesčetným množstvím jiných, bych naposled možná spatřil mnoho známých, jiní příbuzných.
- 5) Já bych tu trpělivost neměl a pochybuji, že ještě někdo jiný by po pěti zkouškách v studiu s celou věcí nepraštil. Tak tedy, abych sledoval Brundibára od jeho vzniku až do premiéry. První zkoušky byly většinou nudné. Přišli jsme na zaprášenou půdu, kde stálo rozvrzané harmonium a kde bylo horko k zalknutí. Sbor si zazpíval dvakrát "Tohle je malý Pepíček . . .", naučil se o sloku víc a zopakoval si "Brundibár poražen . . ." a s radostí vypadl z dusného prostoru, aby se nadýchal čerstvého vzduchu. Zatím kandidáti na sólové role stáli s rozechvělými hlasy před potícím se Rudim a zpívali po něm "lalalalala".

- 6) Dvůr je naplněn lidmi od půdy až k zemi, že by ani špendlík nepropadl. Na hřišti pobíhá čtrnáct hráčů. Hraje se zápas Kleiderkammer - Kuchaři. Levé křídlo Kleiderkammer Náci Fišer útočí. V obecenstvu šum a ruch. Již je blízko brány, střílí, ale brankář Kuchařů chytá robinsonádou. Velký potlesk obecenstva. Útoky se střídají, obecenstvo je stále ve varu, jenž vyvrcholí, když si dá jedna strana gól.
- 7) Jak je známo, skládá se tělo ze 75 % vody, a přijde-li proto do velkého žáru, počne se voda v těle vařit, čímž se mrtvola pohybuje. Spálí-li se již celé maso a kosti napolovic a zbude menší hromádka, sešoupne ji zřízenec pohrabáčem asi čtyři metry dlouhým na střední oddíl pece, kde se kosti spalují dál. Nahoru se pak dá nová mrtvola, a tak se pálí dvě najednou. Jsou-li kosti již dostatečně spáleny, sešoupne je opět zřízenec na dolní oddíl, který se zve rošt. Pod roštem nalézá se pekáč, do kterého se zbytky vysypou a pak dají vychladnout. Mrtvola se pálí asi 25 až 40 minut. Je zajímavé, že kremace ženy trvá pouze poloviční dobu než u muže.
- 8) Přijdu-li mezi posledními, není-li již žádná sprcha volná, jsem odkázán na milost svých společníků. Zentralbad má dvě místnosti se sprchami a jeden bazén, do kterého se člověk málokdy dostane. V každé místnosti pouští jeden chlapec vodu; ta se pouští dvakrát v sedmiminutovém intervalu. V přestávce se člověk mydlí. Když končí koupání, pouští se studená voda, pod kterou vydrží jen málo odvážlivců.
- 9) Ráno jsme byly s Hankou (moje sestřenice) ještě za nimi u šlojzky. Byl to hrozný pohled, na to nezapomenu do smrti. Okolo kasáren se tlačil zástup žen, dětí a starců, aby ještě naposled viděli svého syna, muže, tatínka nebo bratra. Muži se vykláněli z oken, tlačili se jeden přes druhého, aby spatřili své nejdražší. Celá kasárna byla obležena četníky, aby nikdo neutekl. Ghettowachmani stáli u budovy a odháněli lidi, kteří se přiblížili příliš k ní. Muži z oken mávali a loučili se pohledy se svými příbuznými. Pláč se ozýval ze všech stran.
- 10) V kulturním programu našeho domova se stala počátkem tohoto týdne velká změna. Jest to zásluhou rozšíření pravidelného školního programu, který nyní zabírá čas, který jsme dříve věnovali kroužkům. Pan profesor Bumbříček učinil proto toto rozhodnutí: Všechny dosavadní kroužky odpadnou a místo nich bude vždy večer nějaká přednáška (literární, přírodovědná atd.), mimo toho budou zábavné večírky pořádané naším komikem – amatérem H. Beckem. Dva večery v týdnu budou vlastně jakési večery hrobového ticha, při nichž se každý bude věnovat své vlastní četbě, nebo svému učení.